

PTT HASTANESİ TIP DERGİSİ

THE MEDICAL BULLETIN OF PTT HOSPITAL

CİLT 19 SAYI 1 NİSAN 1997

PTT HASTANESİNİ GELİŞTİRME DERNEĞİ YAYIN ORGANI

Yıl: 1997

Yayın No: 40

Akut tonsillit ve farenjit olgularında azitromisinin etkinliği.

Papila İ, Cansız H, Papila Ç, Resuli A.

PTT Dergisi 19(1): 31-32, 1997.

**PTT HASTANESİ
TIP DERGİSİ**

THE MEDICAL BULLETIN OF PTT HOSPITAL

PTT HASTANESİ GÜLESTAN KÖYÜNDÜKİ YERİNE ÇIKIYOR

AKUT TONSİLLİT VE FARENJİT OLGULARINDA AZİTROMİSİNİN ETKİNLİĞİ

İrfan PAPİLA¹
Harun CANSIZ²
Çiğdem PAPİLA³
Ali RESUL⁴

PTT Hastanesi Tıp Dergisi
1997;19(1):31-32

1995 yılında Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Kulak Burun Boğaz Anabilim Dalı'na başvuran akut farenjit ve tonsilliti olan 25 hasta üzerinde azitromisin çalışması yapılmış ve sonuçlar değerlendirilmiştir. Yirmi beş hastanın 23'ünde (%92) klinik şifa elde edilmiştir. Yan etki olarak, iki hastada bulantı, bir hastada hafif ölüde diare gözlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Tonsillit, farenjit, azitromisin.

THE EFFICACY OF AZITHROMYCIN IN ACUTE TONSILLITIS AND PHARYNGITIS

The efficacy of azithromycin was investigated in 25 patients with acute tonsillitis and pharyngitis. The findings were evaluated. A significant clinical response to azithromycin was obtained in 23 patients. The only adverse events encountered were reversible emesis in two cases, and diarrhea in one.

Key Words: Tonsillitis, pharyngitis, azithromycin.

A Grubu β -hemolitik streptokok klinik olarak farenjitin en sık rastlanan bakteriyel sebebidir. Eğer tedavi edilmezse enfeksiyon sinüzit ve otitis media gibi komplikasyonlara yol açabilir. Bu yüzden streptokoka bağlı farenjit ve tonsillit olgularında antibiyotik kullanımı sadece enfeksiyonun klinik seyrini azaltmak için değil, aynı zamanda komplikasyonları önlemek için de gereklidir.

Azitromisin, aside dayanıklı semisentetik azalid grubu yeni bir antibakteriyeldir. Mikrobiyolojik etki spektrumu eritromisine benzer, ancak *Haemophilus influenzae*, *Neisseria gonorrhoeae*, *Mycoplasma hominis* ve *Citrobacter diversus*'a karşı etkinliği çok daha yüksektir.^{1,2}

Azitromisin, eritromisinden türetilmiştir; ama bileşiğin lakton halkasının 9A pozisyonunda bulunan karbonilin yerine metil bağlı nitrojen konmuş, ayrıca halkaya bir karbon atomu eklenmiştir. Bu kimyasal değişiklik azitromisinin eritromisine oranla aside daha dayanıklı olmasını sağlamakta ve bu sayede mide ortamına direncini arttırmaktadır.

Fagositlerle taşınması, sinüsler, tonsiller gibi dokularda birikmesi, dokularda yüksek konsantrasyona erişmesi ve uzun yarılanma ömrüne sahip olması gibi özellikleri azitromisinin biyoyararlanımını arttırmaktadır.

Günde tek doz azitromisin, üç ile beş gün süre içinde kilosuna uygun dozu ile (erişkinde toplam 1.5 gram) kısa sürede klinik etkinlik sağlamaktadır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Anabilim Dalı'mıza başvuran, ayakta tedavi edilen akut farenjit ve/veya tonsillit teşhisi konulmuş 25 hastada ateş, boğazda ağrı, yanma hissi, bunların 12'sinde ilaveten bademciklerinde şişme ve kızarıklık vardı. Hastaların 13'ü erkek, 12'si kadındır. Hastalarda başka nedenlerle antibiyotik kullanılmaması, kullanılan ilaçlara karşı bilinen hipersensitivite olmamasına dikkat edilmiştir.

Tedavinin başlangıcında ve sonunda boğaz kültür antibiyogramı, eritrosit sayısı, lökosit sayısı ve formül, trombosit sayısı, total bilirubin, SGOT, SGPT, alkalin fosfatase ve BUN değerlerine bakılmış, fizik muayeneleri yapılmıştır.

Yaşları 18 ile 35 arasında değişen 25 hastanın 20'sine üç gün, beşine beş gün süre ile azitromisin 500 mg/gün (tek doz) oral olarak+tantum tablet 3x1+tanflex gargara 2x1 protokolü uygulanmış ve hastalar tedavinin başlangıcında, tedavi bitiminde ve tedavi bitiminden bir hafta sonra değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Hasta seçiminde uyulan kriterleri taşıyan 25 hastanın ortak bulguları yüksek ateş, boğaz ağrısı ve yanma hissi idi. On iki kişide, bu bulgulara ilaveten bademciklerinde kızarıklık ve şişme mevcut idi.

Antibiyotik verilmeden önce yapılan boğaz kültürlerinin hepsinde A grubu β -hemolitik streptokok ortak olarak üremiş, ayrıca *Neisseria*, Gram-positif ve Gram-negatif diplokoklar, Gram-negatif basiller görülmüştür.

Tedaviyi takiben hastaların ateşi düşmüş, kültürleri negatifleşmiştir. Sadece iki hastada ateşin düşmesine rağmen boğaz ağrısı ve yanma şika-

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Kulak Burun Boğaz Anabilim Dalı,

¹Doç. Dr., ²Uzm. Dr., ⁴Asist. Dr.; İç Hastalıkları Anabilim Dalı,

³Doç. Dr.

yetleri devam etmiştir. Geri kalan 23 hastada klinik olarak tam şifa (%92) sağlanmıştır. Hastalarda önemli bir laboratuvar bozukluk tespit edilmemiştir. İki hastada bulantı görülmüş, birinde hafif diare gelişmiştir. Bu yan etkiler ilacın kesilmesini gerektirecek ölçüde olmamıştır.

TARTIŞMA

Hooton ve ark. tarafından streptokok farenjiti tedavisinde azitromisin ve penisilin V'nin etkinliği ve güvenilirliği çok merkezli bir çalışmada değerlendirilmiştir. Hastalar, beş günlük azitromisin tedavisi ya da 10 günlük penisilin V tedavisi uygulanmak üzere 2:1 oranında rastgele ayrılmıştır. Her iki tedavi grubunda da, hastaların %99'u klinik olarak iyileşmiş ya da düzelmiştir. A grubu β-hemolitik streptokok eradikasyonu azitromisin ile tedavi edilen hastalarda %91, penisilin ile tedavi edilen hastalarda %96 oranında sağlanmıştır. Yan etkiler genellikle hafif ve orta derecededir.³

Floyd ve ark.'nın yaptığı çalışmada streptokok farenjiti güncel tedavisinde azitromisinin iyi tolere edilen, 10 günden az bir sürede uygulanabilen, umut vaat eden bir antibiyotik olduğu açıklanmıştır.⁴

Hamill ve ark. yaptıkları çalışmada 2-12 yaşları arasında akut farenjit ve tonsilliti olan 96 çocuğun 49'una üç gün boyunca günde tek doz 10 mg/kg azitromisin (maksimum 500 mg), 47'sine ise 10 gün boyunca vücut ağırlığına bağlı olarak günde dört kez 125 ya da 250 mg penisilin V tedavisi uygulandı. Tedavi sonrasında azitromisin ile tedavi edilen hastaların %14'ünde, penisilin V ile tedavi edilenlerin %8'inde rekürrens saptanmıştır. Tüm has-

taların asemptomatik olduğu, her iki ilacın da iyi tolere edildiği bildirilmiştir. Üç gün boyunca günde bir kez uygulanan azitromisin tedavisinin, klinik açıdan 10 günlük penisilin V tedavisine eşdeğer olduğu açıklanmıştır.

Olgularımızın 23'ünde (%92) klinik olarak tam şifa sağlanırken, geri kalan ikisinde (%8) ateşin düşmesi, tonsillerdeki kızamıklık ve şişmenin inmesine rağmen boğaz ağrısı ve yanma şikayetleri devam etmiştir. İlacın kesilmesini gerektirmeyecek ölçüde iki hastada (%8) bulantı, bir hastada (%4) hafif diare görülmüştür.

Sonuç olarak, akut farenjit ve tonsillitte günde tek doz ile kullanım kolaylığı sağlaması, yan etkilerinin az olması, penisiline allerjisi olan hastalarda da rahatlıkla uygulanabilmesi, klinik iyileşme sağlaması nedenleriyle azitromisinin tercih edilebilecek bir antibiyotik olduğu sonucuna vardık.

KAYNAKLAR

1. Myburg J, Nagel GJ, Petschel E. The efficacy and tolerance of a three-day course of azithromycin in the treatment of community-acquired pneumonia. *J Antimicrob Chemother* 1993;31(Suppl. E):163-169.
2. Morandini G, Perduca M, Zannini G, et al. Clinical efficacy of azithromycin in lower respiratory tract infections. *J Chemother* 1993;5:32-36.
3. Hooton MT. A comparison of azithromycin and penicillin for the treatment of streptococcal pharyngitis. *Am J Med* 1991;91(Suppl. 3A): 23-26.
4. Floyd WD. Current management of streptococcal pharyngitis. *J Fam Pract* 1992;35(6):61-63.
5. Hamill J. Multicentre evaluation of azithromycin and penicillin V in the treatment of acute streptococcal pharyngitis and tonsillitis in children. *J Antimicrob Chemother* 1993;31(Suppl. E):89-94.